

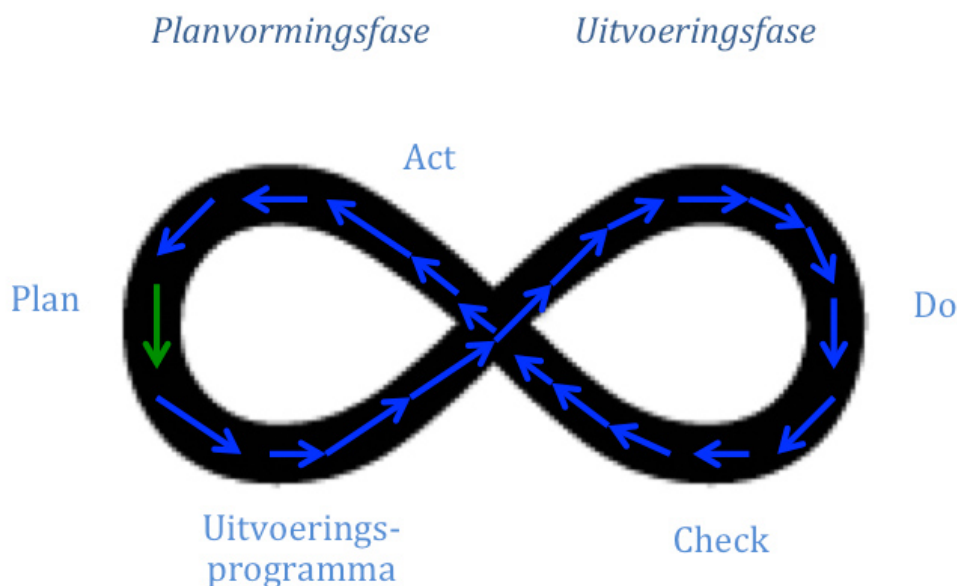
Jaarprogramma 2024-2025 Fluvius klimaatadaptatie

1. Inleiding: Opbouw van dit programma 2024 en 2025
2. Wat willen we bereiken in 2024 en 2025 (operationele doelen)
3. Wat gaan we daarvoor doen in 2024 en 2025 (maatregelen)
4. Beschikbare middelen
5. Welke personele inzet gaat dat vragen?
6. Hoe gaan we monitoren en sturen?

1. Inleiding: opbouw van dit programma 2024-2025

De Regionale Uitvoeringsagenda (RUA) behorend bij de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) bestrijkt een periode van zes jaar en is globaal gedefinieerd. In dit (twee)jaarprogramma leest u welke inspanningen (maatregelen, projecten en stakeholdersagenda) we in 2024 en 2025 doen, welke doelen we nastreven, wat het gaat kosten en welke personele inzet dat gaat vragen.

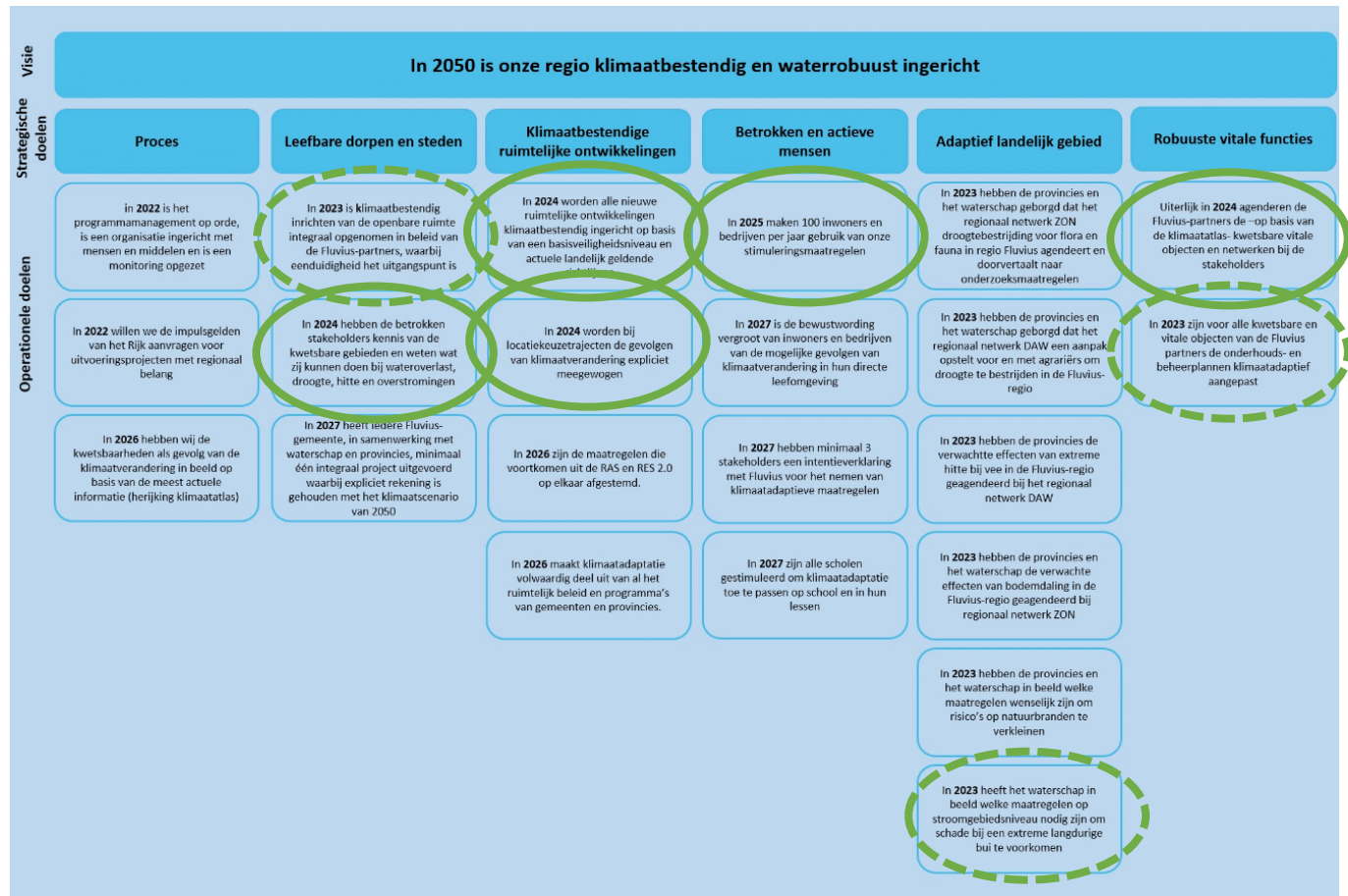
In de voortgangsrapportage 2022-2023 hebben we geanalyseerd of het doelbereik dichterbij komt en of de inspanningen realiseren (Doen we de dingen goed? en Doen we de goede dingen?). Ook hebben we de nieuwe ontwikkelingen (PPLG, water en bodem sturend, landelijke maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving etc.) benoemd. De vertaling van deze ontwikkelingen naar het programma 2024-2025 is deels gedaan, maar zal ook deels nog moeten gebeuren.

2. Wat willen we bereiken in 2024 en 2025 (operationele doelen)

De trends en ontwikkelingen hebben geen invloed op de strategische en operationele doelen. De in de RAS opgenomen doelenboom bevat de strategische en operationele doelen tot 2027. Deze zijn nog steeds actueel en behoeven geen aanscherping en/of aanpassing. In 2024 en 2025 gaat de werkregio werken aan de doelen zoals aangegeven in deze figuur zijn deze d.m.v. een cirkel aangegeven. De doelen uit 2022 en 2023 die vertraagd zijn, zijn met een stippellijn weergegeven.

Bijlage 6 stuurgroep 23 november 2023

2.1 Operationele doelen 2024

- In 2024 hebben de betrokken stakeholders kennis van de kwetsbare gebieden en weten wat zij kunnen doen bij wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen
- In 2024 worden alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen ingericht op basis de maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving
- In 2024 worden bij locatiekeuzetrajecten de gevolgen van klimaatverandering expliciet meegewogen
- Uiterlijk in 2024 agenderen de Fluvius partners de /op basis van de klimaatatlas/ kwetsbare vitale objecten en netwerken bij de stakeholders

2.2 Operationele doelen 2025

- In 2025 maken 100 inwoners en bedrijven per jaar gebruik van onze stimuleringsmaatregelen

De maatregelen die ingezet worden om de genoemde operationele doelen te bereiken zijn opgenomen in de paragraaf 3.

3. Wat gaan we daarvoor doen in 2024 en 2025?

3.1 Nieuwe werkwijze

De werkregio Fluvius is ruim anderhalf jaar aan het werk na de vaststelling van de RAS en RUA eind 2021. Uit de voortgangsrapportage blijkt enerzijds dat

- de projectgroepleden, managers en bestuurders goed op elkaar zijn ingespeeld.

Bijlage 6 stuurgroep 23 november 2023

- er mooie successen zijn geboekt (Highlights zijn o.a.: impulsregeling €5 miljoen van het rijk, subsidieregeling voor inwoners loopt zeer goed)

Anderzijds merken we dat

- we kwetsbaar zijn door vacatures, personele wisselingen en hierdoor vertraging oplopen
- niet elke partner de 8 uur per week voor Fluvius kan leveren omdat er soms gewoonweg geen menskracht is
- we onvoldoende wendbaar zijn om in te kunnen spelen op de veelheid aan inhoudelijke ontwikkelingen die raken aan klimaatadaptatie

Voor de komende periode hebben we geconstateerd dat een nieuwe werkwijze nodig is. Deze nieuwe werkwijze is een beheersmaatregel als gevolg van de vertragingen zoals beschreven in de voortgangsrapportage 2022-2023.

Daarom gaan we maatregelen bundelen in clusters, waardoor meer efficiency en inhoudelijke synergie tussen maatregelen ontstaat. De verwachting is dat de belasting van projectgroepleden daarmee minder wordt. Het gaat om drie clusters van maatregelen. Elke Fluvius partner zit minstens in 1 cluster.

- We maken drie clusters van maatregelen. Het cluster krijgt de opdracht
 - de gevolgen van nieuwe ontwikkelingen (PPLG, water en bodem sturend, maatlat etc) te vertalen naar de maatregelen uit de RUA (Dat kan betekenen dat sommige maatregelen vervallen, achterhaald zijn en/of er nieuwe maatregelen bij komen).
 - Per maatregel een werkgroep in te stellen om de maatregel uit te voeren / doelen te realiseren
- De clusters zijn
 - Cluster 1 FYSIEK: Aanpassing van de ruimte door fysieke Inrichting
 - Cluster 2 COMMUNICATIE & GEDRAG: Aanpassing van gedrag door communicatie en bewustwording
 - Cluster 3 STAKEHOLDERS: Aanpassing agenderen bij stakeholders (stakeholdersagenda)
- Elk cluster wordt aangestuurd door een coördinator, die vanuit het samenwerkingsbudget betaald wordt. (2 uur per week). Deze jaagt aan, stuurt bij, coacht, bewaakt de voortgang, doet projectondersteuning/begeleiding (bijvoorbeeld een PSU begeleiden) en is sparringpartner voor de projectleiders in het cluster. Na een verkenning blijkt dat intern geen capaciteit is, en is besloten dat deze rol voor cluster 1 en 2 wordt belegd bij de programmamanager. Cluster 3 wordt opgepakt door provincies en het waterschap.
- De vergaderfrequentie van de projectgroep DPRG kan hierdoor flink omlaag omdat het “echte werk” in de clusters en werkgroepen plaatsvindt.

Dit is noodzakelijk om de doelen te realiseren en de schwing erin te houden. Het kan budgetneutraal: de kosten voor programmamanagement worden iets hoger, ten koste van het onderzoeks- en communicatiebudget. Die laatste zijn ruim begroot.

Alternatief is: vertragen, temporiseren of minder maatregelen uitvoeren. Naast dat dit niet wenselijk is (we hebben dan wel wat uit te leggen) is het risico dat ook het enthousiasme voor de samenwerking afneemt als we minder voortgang en resultaten boeken. De afweging hoe we met de realisatie van de uitvoeringsagenda omgaan is uiteindelijk een keuze die aan de regiegroep wordt voorgelegd. Na een jaar evalueren we de werkwijze.

3.2 De regionale uitvoeringsagenda (RUA) behorend bij de RAS

De strategische en operationele doelen hebben we vertaald in een gezamenlijke uitvoeringsagenda met maatregelen (de RUA). In de RUA maken we onderscheid tussen:

- 3.3 een uitvoeringsagenda Fluvius: maatregelen en inspanningen waarvoor we als Fluvius partners zelf aan de lat staan;
- 3.4 een stakeholder-agenderingoverzicht van maatregelen die geagendeerd moeten worden bij regionale stakeholders en samenwerkingen.

3.3 Uitvoeringsagenda Fluvius 2024-2025

De maatregelen uit de uitvoeringsagenda worden onderverdeeld in een cluster RUIMTE en COMMUNICATIE & GEDRAG. In 2024 en 2025 gaan we door met de maatregelen die zijn gestart en nog doorlopen (aangeduid met 2023). Daarnaast starten we de volgende maatregelen op;

Cluster 1 RUIMTE: Ruimte en fysieke inrichting.

- Maatregel 1 2023: Ontwikkelen van een werkwijze om klimaatadaptatie binnen de gemeentelijke organisatie integraal mee te nemen in herinrichting openbare ruimte;
- Maatregel 4 2023: Opstellen gezamenlijke eisen en richtlijnen voor klimaatbestendige nieuwbouw in overleg met de bouwsector, incl. juridische borging Bouwsector, woningcorporaties;
- Maatregel 5: Procesafspraken maken over betrekken waterschap bij (wijzigingen in) Omgevingsvisie-, -programma en -plan, met name bij nieuwe ontwikkelingen;
- Maatregel 6: Uitwisselen van tussenresultaten RAS en RES
- Maatregel 12: Effect van extreme langdurige neerslag op het watersysteem en wateroverlast;
- Maatregel 19: Actualisatie stresstest (2025 opstarten)
- Verder delen we kennis rond maatregelen die in aanmerking komen voor de subsidie Zoetwater Oost Nederland (de aanvraag vindt plaats door individuele partners, niet door Fluvius)

Cluster 2 COMMUNICATIE & GEDRAG

- Maatregel 7: Voortzetten van de financiële stimuleringsregeling voor inwoners en bedrijven
- Maatregel 8 2023: Bewustwordingscampagne gericht op klimaatbestendige inrichting van particulier terreinen en bedrijventerreinen en gedragsverandering bij hitte
- Maatregel 11: Educatie-campagne scholen over klimaatadaptatie
- Maatregel 13 Kennis delen over robuuste inrichting vitale en kwetsbare objecten i.v.m. calamiteitenbeheersing
- Maatregel 9: Stimuleren verbeteren van binnenklimaat in kwetsbare buurten (woningen, buurthuizen, scholen, zorgcentra)

Doorkijk 2026 en 2027: dan staan nog de volgende maatregelen op het programma:

- Maatregel 14 Verdiepend onderzoek kwetsbaarheid brandweerkazernes Beilen en Hoogeveen, regionale scholengemeenschappen Hoogeveen en regionaal bedrijventerrein Hoogeveen bij hevige neerslag
- Maatregel 15 Optimalisatiestudie afvalwater, rekening houdend met klimaat 2050 bij hevige neerslag

3.4 Maatregelen stakeholdersagenda

Het cluster “stakeholders” krijgt de opdracht om relevante ontwikkelingen te analyseren en te vertalen naar de betekenis voor de maatregelen van de stakeholdersagenda (schrappen, aanpassen of handhaven). De eerste maatregel die opgepakt moet worden is de nauwere samenwerking met de drinkwaterbedrijven: gezamenlijk uit te voeren maatregelen en een toetreding tot de stuurgroep, regiegroep en projectgroep. De governance wordt hierop aangepast (addendum bij de samenwerkingsovereenkomst).

3.5 Programmamanagement

Ook in 2024 en 2025 blijft het programmamanagement de doelen bewaken, de voortgang rapporteren en de samenwerking faciliteren. In 2024 staat als eerste actie een gezamenlijke raadsbrief / DB brief op de agenda waarin we de algemene besturen en raden informeren over de voortgang van de tuinsubsidie, de impuls gelden en de overige geboekte resultaten.

4. Beschikbare middelen

Jaarlijks is € 143.000 beschikbaar. Vaste kosten zijn Programmamanagement (programmanager en secretaris). Variabele kosten zijn onderzoekskosten en communicatiekosten.

In de plannen van aanpak worden per maatregel de exacte kosten begroot zodat er dan zicht is op de daadwerkelijke kosten die nodig zijn om de maatregelen uit te voeren. De daadwerkelijke kosten worden voorgelegd en besproken in de regiegroep.

5. Welke personele inzet gaat dat vragen?

Op basis van de RAS/ RUA is een ureninschatting gemaakt. Deze uren zijn gelijkmatig verdeeld over de deelnemende Fluvius-partners. De afgelopen twee jaar hebben we te maken gehad met organisaties die (vanwege tekort aan personeel) (deels) afwezig waren of onvoldoende menskracht konden leveren. Dit heeft consequenties gehad voor het realiseren van de doelen en het opstarten en uitvoeren van maatregelen. Met name het projectleiderschap per maatregel vraagt veel en wordt nu soms te vrijblijvend ingezet. Om meer sturing en voortgang te borgen clusteren we de maatregelen en zetten we een clustercoördinator voor 2 uur per week. Daarnaast blijft de ureninzet als in onderstaande tabel van kracht en neemt ieder Fluvius lid zitting in de projectgroep en werkgroep behorend bij cluster 1, 2 of 3.

	Uren per organisatie per jaar	Uren per organisatie per week (obv 40 weken/jaar)
(1) Regulier werk	100	2,5
(2) Uitvoeren maatregelen	92	2,3
(3) Stakeholdersagenda	27	0,7
(4) Onvoorzien/interne processen/voldoen aan de operationele doelen conform de RAS	100	2,5
Totaal	319	8

Per jaar is de verwachting dat Fluvius partners per organisatie 319 uur beschikbaar hebben. Omgerekend komt dat neer op 8 uur per partner per week.

6. Hoe gaan we monitoren en sturen?

We leveren monitorings- en sturingsinformatie aan op twee domeinen:

Bijlage 6 stuurgroep 23 november 2023

- 1) De mate waarin de (operationele) doelen gerealiseerd worden. De prestatie-indicatoren van het uitvoeringsprogramma zijn meetbaar geformuleerd en daarmee goed te 'checken' met monitoring.
- 2) De mate waarin de maatregelen/inspanningen gerealiseerd worden binnen kaders van tijd, geld en kwaliteit. Hiervoor is een stoplichtmodel ontwikkeld:

Stoplichtmodel Per project (Voorbeeld, fictief ingevuld)

Per project (in te vullen door projecttrekker; input leveren aan projectmanager)					
Project: Bewustwordingscampagne gericht op klimaatbestendige inrichting van particulier terreinen en bedrijventerreinen					
Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Communicatie
Toelichting:					
Project: Project 2					
Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Communicatie
Toelichting:					